

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/68/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218201017
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8218201017.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, C. XXX/XX, XXX XX D. C., zastúpený URBÁNI & Partners s.r.o., Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXXX/X, G., prechodne bytom B. XX, zastúpený: JUDr. Mgr. Drahoslav Magdziak, advokát, Dlhý rad 16, Bardejov, o zaplatenie 1.764,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 1C/15/2018-282 zo dňa 8.7.2022 takto

rozhodol:

Mení prvoinštančný rozsudok tak, že žalobu zamieťa.

Priznáva žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalobcovi s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne prvoinštančný súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.764 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 889 eur od 11.5.2015 do zaplatenia, zo sumy 630 eur od 1.6.2015 do zaplatenia, zo sumy 245 eur od 19.7.2015 do zaplatenia, v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 1.764 eur s úrokom z omeškania a náhrady trov konania, pretože ako vlastník nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XXX, k.ú. D. C., okres H. B., poskytol ubytovanie žalovanému ako objednávateľovi podľa § 754 a nasl. OZ za dohodnutú cenu. Žalovaný za dohodnuté ubytovanie nezaplatil aj napriek vystaveným faktúram. Faktúra za marec 2015 č. 04/04/2015 bola splatná 10.5.2015, tam vyfakturoval žalovanému za 127 nocí sumu 889 eur. Faktúrou č. 03/05/2015, splatnou 21.5.2015, vyfakturoval žalovanému za 90 nocí za apríl sumu 630 eur. Faktúrou č. 03/06/2015, splatnou 18.7.2015, vyfakturoval žalovanému za máj 2015 35 nocí v sume 245 eur.

2. Prvým rozsudkom č.k. 1C/15/2018-152 zo dňa 10.6.2020 prvoinštančný súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

Po podaní odvolania žalovaným odvolací Krajský súd v Prešove uznesením 17Co/42/2020-189 zo dňa 29.7.2021 rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s záväzným právnym názorom vo vzťahu k zisteniam skutkového, ako aj právneho významu, keď upriamil prvoinštančný súd na otázku riadneho uzatvorenia zmluvy o ubytovaní, následné posúdenie premlčania uplatneného nároku, vzhľadom na premlčaciu námietku žalovaného a na vyhodnotenie, či právny vzťah má alebo nemá spotrebiteľský charakter.

3. Prvoinštančný súd vo veci doplnil dokazovanie a napadnutým rozsudkom č.k. 1C/15/2018-282 zo dňa 8.7.2022 opätovne žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

Prvoinštančný súd vo svojom rozhodnutí uviedol rekapituláciu celého spisového materiálu a zosumarizoval vykonané dôkazy, výsluch strán sporu, vyjadrenia právnych zástupcov a odpísal obsah listín, ktoré sa nachádzajú v spise.

Dospel k záveru, že na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že medzi žalobcom ako ubytovateľom a žalovaným ako objednávateľom bol založený zmluvný vzťah na základe ústnej zmluvy o ubytovaní podľa § 754 OZ, ktorá bola uzatvorená v mieste ubytovania a reálneho užívania ubytovania – izieb v k.ú. D. C.. Predmetom zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému prechodné ubytovanie na dohodnutú dobu v nehnuteľnosti, vrátane jeho spolupracovníkov, a tomu zodpovedajúci záväzok zaplatiť žalobcovi dohodnutú cenu za ubytovanie a služby s tým spojené. Žalobca za poskytované ubytovacie služby vyfaktoval žalovanému cenu služieb, a to za marec, apríl a máj r. 2015 samostatnými faktúrami, pričom tieto faktúry uhradené neboli. Faktúry zneli na žalovaného ako živnostníka. Výsluchom svedkov bolo preukázané, že žalovaný a svedkovia boli prechodne ubytovaní v zariadení v D. C., ktorý patril žalobcovi, dokonca to bolo preukázané aj výsluchom svedka C., ktorý žalovanému navrhol ubytovanie v zariadení žalobcu. Ubytovanie riešil svedok C. prostredníctvom jednej zodpovednej osoby na strane žalovaného, a to s žalovaným. Spôsob úhrad svedok C. neriešil, avšak uviedol, že bola dohodnutá cena 7 eur za noc. Po uplynutí určitej doby ubytovanie sa automaticky predlžovalo. Faktúry vystavoval žalobca podľa podkladov k fakturácii od svedka C., následne boli tieto faktúry zasielané kontaktným osobám, teda vedúcim skupín.

Prvoinštančný súd vec posúdil podľa § 754 OZ, ďalej podľa § 686 OZ a vychádzal aj z ust. § 40 ods. 1 OZ a § 52 ods. 1, 3, 4 OZ. Vychádzal z ust. § 100 ods. 1 OZ, § 101 OZ a aplikoval aj ust. § 106 ods. 1, 2 OZ a § 107 OZ. Vo vzťahu k úrokom z omeškania boli použité ust. § 559 OZ a § 517 ods. 1 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/95 Z.z. Prvoinštančný súd sa vysporiadal s tým, že žalovaný v ubytovacom zariadení býval, aj napriek tomu, že žalovaný tieto okolnosti namietal, namietal aj platne uzatvorenú zmluvu a fiktivnosť faktúr. Žalobca bol ako fyzická osoba nahlásený na príslušnom daňovom úrade, poskytovanie ubytovania bolo legálne. K uzatvoreniu zmluvy o ubytovaní došlo prostredníctvom p. C., ktorý potvrdil, ako aj ďalší svedkovia, že ubytovanie sa riešilo žalovaným hromadne, teda aj za spolupracovníkov. Prvoinštančný súd rozhodne poprel, že by právny vzťah mal spotrebiteľský charakter, pretože spotrebiteľská zmluva uzatvorená nebola. Mal vážne pochybnosti vzhľadom na nepreukázanie spotrebiteľského charakteru zmluvy o povinnosti vyššej ochrany žalovaného ako spotrebiteľa.

Prvoinštančný súd nepovažoval nárok uplatnený žalobcom za premlčaný, pretože tento nárok nie je možné považovať za nárok na náhradu škody. Žalobou je uplatnený nárok zo zmluvného vzťahu, teda o splnenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, a preto premlčaný nárok je až po uplynutí trojročnej premlčacej doby podľa § 101 OZ. Keďže žalobca bola podaná na súde 9.5.2018 a faktúry boli splatné dňa 10.5.2015, 31.5.2015 a 18.7.2015, nárok žalobcu nemôže byť premlčaný v trojročnej premlčacej dobe.

Preto prvoinštančný súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na úhradu požadovaných súm v prospech žalobcu. Žalobcovi priznal aj nárok na úroky z omeškania od momentu omeškania, teda v splatnosti jednotlivých faktúr.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP. Nárok na náhradu trov konania priznal žalobcovi ako úspešnej strane v spore. Lehota na plnenie bola určená v súlade s ust. § 232 ods. 3 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie zaťažil svoje rozhodnutie takými vadami, v dôsledku ktorých nesprávne rozhodol, pretože neúplne zistil skutkový stav potrebný pre spravodlivé rozhodnutie a nesprávne vec právne posúdil tým, že nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia príslušných právnych predpisov na skutkový a právny stav, v dôsledku čoho došlo k vydaniu nesprávneho rozhodnutia.

Prvoinštančný súd uzavrel, že žalovaný sa so žalobcom ako ubytovateľom ústne dohodol na zmluve o ubytovaní podľa § 754 OZ. Žalobca takéto tvrdenie prvoinštančného súdu namietal a uviedol, že z vykonaného dokazovania takéto zistenie nevyplýva. To, že žaloba ubytoval prechodne žalovaného, ako aj jeho spolupracovníkov nepreukazuje, že došlo k dohode medzi žalobcom a žalovaným o podstatných náležitostiach zmluvy o ubytovaní, vrátane dohody, že žalovaný preberá na seba záväzok zaplatiť za ubytovanie aj za ďalších spolupracovníkov. Zmluvných vzťahov medzi žalobcom a žalovaným bolo niekoľko, podľa žalobcu boli ústne uzatvorené. Každá zmluva je samostatnou dohodou a zakladá medzi zmluvnými stranami určité práva a povinnosti. Okolnosti, ktoré opisoval svedok p. C. žiadnym spôsobom

nepreukazujú uzatvorenie konkrétnej zmluvy o ubytovaní medzi žalobcom a žalovaným, na základe ktorých žalobca vystavil sporné faktúry a ktoré si uplatňuje v prejednávanej veci. Nebolo preukázané, že by svedok C. bol prítomný pri každej jednotlivéj uzatváraanej zmluve o ubytovaní. Práve naopak, žalovaný potvrdil, že za úhrady aj za poskytovanie ubytovania ďalším osobám odmietol niesť zodpovednosť a že týmito fakturáciami nesúhlasil. Po prvom ubytovaní sa ďalšie ubytovanie ďalej neriešilo, automaticky sa tam bývalo, čo je v rozpore s ust. § 754 OZ. Z vykonaného dokazovania teda vôbec nevyplýva, že by žalobca uzavrel zmluvu o ubytovaní so žalovaným v marci 2015, apríli 2015, máji 2015 a že by mal niesť zodpovednosť za úhradu poskytnutia ubytovania aj pre ďalšie ubytované osoby. Podmienky uzatvorenia zmluvy o ubytovaní neboli preukázané žiadnymi listinnými dôkazmi a žiadnymi výpoveďami svedkov.

Ďalej žalovaný namietal, že v spornom konaní sa hodnoverným spôsobom nepodarilo preukázať, aká osoba, či žalobca alebo ním poverená osoba, bola kompetentná dohodnúť so žalovaným konkrétne podmienky zmluvy, kto uzatváral vlastne zmluvu o ubytovaní so žalovaným, ani to, či žalobca poveril nejakú kompetentnú osobu týmito úkonmi.

Ďalej žalovaný tvrdí, že zmluva o ubytovaní mala spotrebiteľský charakter, pretože ju neuzatváral za účelom dosiahnutia zisku. Nebola určená na jeho podnikanie, pretože za účelom dosiahnutia zisku mal uzatvorenú zmluvu so spoločnosťou IDOS, Košice, nie so žalovaným. V danom prípade ubytovanie nebolo určené na dosiahnutie zisku a nebolo uzatvárané v rámci podnikateľskej činnosti žalovaného. Zmluva o podnikaní je teda spotrebiteľská a uzatvoril ju žalobca ako dodávateľ služby a žalovaný ako spotrebiteľ.

Žalovaný namietal premlčanie uplatňovaného nároku s poukazom na ust. § 106 a nasl. OZ. Žiadal, aby odvolací súd zmenil prvoinštančný rozsudok a žalobu zamietol. Uplatnil si náhradu trov konania.

5. K odvolaniu žalovaného zaujal písomné stanovisko žalobca. Žalobca považuje odvolanie za nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie za správny. Uviedol, že s názorom žalovaného nesúhlasí, má za to, že v konaní sa jasne a dostatočne preukázalo, že žalobca so žalovaným uzatvorili zmluvu o ubytovaní podľa § 754 a nasl. OZ. Výsluchmi svedkov v predmetnom konaní, najmä výsluchom svedka p. C., bolo preukázané, že žalovaný sa dohodol so žalobcom na ubytovaní žalobcu a jeho spolupracovníkov v ubytovacom zariadení žalobcu, pričom bol dohodnutý čas ubytovania, a to podľa stavu prác na stavbe, ktorú vykonával žalovaný a jeho spolupracovníci v blízkosti ubytovacieho zariadenia žalobcu, na cene za ubytovanie, keď podľa výsluchu svedkov p. C. a p. D. bola dojednaná cena za ubytovanie 7 eur za noc, ako aj na predmete, t.j. mieste ubytovania, keď podľa výpovede svedka p. C. žalovaný si izby v ubytovacom zariadení žalobcu prezrel a súhlasil s tým, že tam bude bývať aj so svojimi spolupracovníkmi. Z vykonaného dokazovania teda jasne vyplýva, že medzi účastníkmi konania došlo k dohode o podstatných náležitostiach zmluvy.

Z výsluchu svedkov p. C. a p. D. ďalej bolo preukázané, že ubytovanie žalovaného a jeho spolupracovníkov sa v ubytovacom zariadení žalobcu riešilo hromadne, t.j. žalovaný riešil ubytovanie aj pre svojich spolupracovníkov ako vedúci partie. Svedkovia tiež vypovedali, že žalovaný mal svojim spolupracovníkom strhávať cenu za ubytovanie z faktúr za vykonané práce. Navyše, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že svedok C. vyhotovoval každý mesiac prác smenovku zamestnancov, ktorá slúžila ako podklad k fakturácii za ubytovanie. Smenovku odsúhlasil žalovaný a na základe nej mu bola vystavená faktúra za ubytovanie. K tomu nikdy nemal žiadne námietky, faktúry späť nevrátil. Žalovaný reálne vedel, že faktúrami je mu fakturované ubytovanie v penzióne žalobcu.

Zmluva o ubytovaní bola riadne uzatvorená, došlo k dohode na podstatných náležitostiach zmluvy, čo opäť vyplýva z výsluchov svedkov, najmä z výsluchu p. C.. Taktiež to vyplýva aj z výsluchu p. D. a p. I.. Prvoinštančný súd správne vo svojom rozhodnutí vyhodnotil, že ubytovanie žalovaného a jeho spolupracovníkov v zariadení žalobcu súviselo s ich podnikateľskou činnosťou.

Čo sa týka námietky premlčania, žalobca súhlasí s názorom prvoinštančného súdu, že nárok nie je premlčaný, keďže nárok je zo zmluvného vzťahu, na ktorý sa vzťahuje trojročná premlčacia doba.

Preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovanému.

6. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie prvoinštančného súdu nie je možné podľa § 390 CSP zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ale ani nie sú splnené podmienky pre jeho potvrdenie, preto rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 388 CSP zmenil.

7. Ako to vyplýva zo žaloby, žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu za ubytovanie v marci, apríli a máji 2015, podľa predložených faktúr spolu sumu 1.764 eur s prísl., keď žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti, v ktorej sa ubytovanie poskytovalo, pričom žalovaný za ubytovanie nezaplatil požadovanú sumu.

V priebehu prvoinštančného konania a v súlade s pokynmi odvolacieho súdu v uznesení č.k. 17Co/42/2020-189 bolo povinnosťou prvoinštančného súdu zistiť, či zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu, je platná.

Prvoinštančný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru (bod 32 napadnutého rozhodnutia), že medzi žalobcom ako ubytovateľom a žalovaným ako objednávateľom bol založený zmluvný vzťah na základe ústnej zmluvy podľa § 754 OZ, uzatvorenej v mieste ubytovania a reálneho užívania tejto nehnuteľnosti.

8. Podľa § 754 ods. 1 OZ, zo zmluvy o ubytovaní vznikne objednávateľovi právo, aby mu ubytovateľ poskytol prechodné ubytovanie na dohodnutú dobu, alebo na dobu vyplývajúcu z účelu ubytovania v zariadení na to určenom (hoteli, nocľahárne, ubytovne a iné zariadenia).

Účelom zmluvy o ubytovaní je prechodne zabezpečiť potrebu ubytovania objednávateľa, za čo patrí ubytovateľovi odplata. Zmluva o ubytovaní je neformálnou zmluvou a vzniká už konsenzom zmluvných strán o jej podstatných náležitostiach.

Zmluva je uzatvorená okamihom potvrdenia (prijatia) návrhu zo strany ubytovateľa. Teda stačí, že sa zmluvné strany dohodnú na 1) poskytnutí prechodného ubytovania, 2) na cene ubytovania, 3) na predmete ubytovania (priestor, ktorý bude dohodnutému účelu slúžiť). Zákon ráta s tým, že zmluva sa uzatvára na dohodnutú dobu, ktorá nemusí byť explicitne ohraničená, ale je možné dobu ubytovania dohodnúť aj účelom ubytovania v tomto zariadení.

Na to, aby zmluva tak, ako bolo uvedené, konsenzuálne bola uzatvorená, je potrebné, aby existovali dva samostatné jednostranné adresné právne úkony. Prvým týmto úkonom je úkon, kde žalobca ponúka ubytovanie na určitý čas za dohodnutú cenu a v ponúkaných priestoroch a druhý úkon je akceptácia takéhoto návrhu.

Druhá alternatíva spočíva v tom, že osoba, ktorá má záujem sa ubytovať jednostranným právnym úkonom oznámi ubytovateľovi svoju požiadavku na ubytovanie v určitom priestore za určitú cenu a ubytovateľ tento návrh ďalším jednostranným úkonom akceptuje.

Až v takom prípade sa zmluva riadne uzatvorí a nemusí mať prísne formálny charakter.

V prejednávanej veci, ako to vyplýva z výsluchu strán sporu a svedkov, takýto postup zistený nebol. Je pravdou, že žalobca ako vlastník priestoru určeného na ubytovanie, ponúkal svoje priestory na ubytovanie kolektívu pracovníkov, ktorí pracovali pre spoločnosť v súvislosti s výstavbou určitej stavby. Išlo o obchodnú spoločnosť IDOS Košice. Návrh, ktorý ponúkal žalobca na ubytovanie, žalovaný neakceptoval osobne. Z výpovede svedka p. J. C. vyplýva, že žalovaný a skupina pracovníkov, ktorí prišli do ubytovacieho zariadenia, len poskytli občianske preukazy, dohodli sa na sume a aby sa nezdržovali hľadaním ubytovania, on im navrhol, aby v tomto ubytovacom zariadení žalovaný s ostatnými spolupracovníkmi býval. Svedok uviedol, že fakturácia za ubytovacie služby nešla už cez jeho osobu, ale cez „vedúcich partii“, teda mimo neho. On osobne však pre účely fakturácie za ubytovanie poskytoval žalobcovi smenovky. Takýto postup bol pri prvom nástupe na ubytovanie, keď sa odovzdali len občianske preukazy a ubytovaní sa zapísali do knihy ubytovaných. Pri ďalších ubytovaniach sa už tieto záležitosti neriešili.

Aj svedok K. D. potvrdil, že v penzióne žalobcu boli ubytovaní na základe dohody cez p. C., ktorý toto ubytovanie „dohodil“ žalovanému a povedal, aby tam išli bývať. Nevedel, kto dohadoval cenu za ubytovanie.

Žalovaný pred prvoinštančným súdom povedal, že bol ubytovaný v zariadení žalobcu, avšak ubytovanie dojednával s p. C.. Nesúhlasil, aby všetko bolo fakturované na žalovaného, pretože nevedel faktúry za ubytovanie potom rozpočítať ďalším svojim spolupracovníkom. Ubytovanie výlučne riešil s pánom C., ktorý oznamoval žalovanému na základe smenoviek, koľko ktorý pracovník v ubytovni spal.

9. Žalobca v priebehu celého konania nepredložil žiaden dôkaz svedčiaci o tom, že o poskytnutí ubytovania vo svojom penzióne komunikoval priamo so žalovaným, nepreukázal preto, že k platnému uzatvoreniu zmluvy o ubytovaní došlo so žalovaným, čo i len konkludentne. Nebol preukázaný jednostranný právny úkon zo strany žalobcu ponúkajúci ubytovanie žalovanému, naopak, bolo preukázané, že o tom, že je tu v ponuke ubytovanie, vedel svedok J. C., ktorý sám s cieľom zrýchliť ubytovanie pre stavebné čaty, doporučil žalovanému ubytovanie v ubytovni žalobcu.

Nebolo jednoznačne preukázané, že by ponuku žalobcu prijal osobne žalovaný. Žalovaný mal k ubytovaniu v penzióne, najmä vo vzťahu k forme úhrad, výhrady. Tieto výhrady adresoval však svedkovi pánu J. C..

10. Z uvedeného preto vyplýva, že k uzatvoreniu platnej zmluvy o ubytovaní nedošlo. Žalobca bol povinný uvedené preukázať, pretože mu svedčilo dôkazné bremeno, okolnosti platného uzatvorenia ubytovacej zmluvy podľa § 754 OZ.

11. Uvedená okolnosť však neznamená, že by na základe takto neplatnej zmluvy nebol povinný žalovaný za to, že v ubytovacom zariadení bol v máji, apríli a marci 2015 ubytovaný, zaplatiť. Tento nárok je možné charakterizovať ako nárok z bezdôvodného obohatenia sa, podľa ktorého podľa § 451 ods. 2 CSP ide o majetkový prospech žalovaného získaný z neplatného právneho úkonu. Tým, že žalovaný prijal od žalobcu plnenie v podobe poskytnutého ubytovania a to podľa smenoviek predložených žalobcom v marci 2015 v počte 20 nocí, v apríli 2015 v počte 17 nocí a v máji 2015 v počte 9 nocí (140 + 119 + 63 eur) znamená, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil vo výške, ktorá zodpovedá nákladom za ubytovanie v danom ubytovacom zariadení.

Nebolo preukázané, že by žalovaný niesol zodpovednosť, vzhľadom na absolútnu neplatnosť zmluvy o ubytovaní, aj za bezdôvodné obohatenie ostatných spolupracovníkov, ktorí spolu s ním boli u žalobcu ubytovaní.

12. Keďže tento právny vzťah je možné posúdiť ako právny vzťah z bezdôvodného obohatenia sa žalovaného, tak ako na to upozornil odvolací súd vo svojom rozhodnutí 17Co 42/2020-189 v bode 7., tento nárok pri vznesenej námietke premlčania žalovaného je potrebné posúdiť podľa § 107 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

V prejednávanej veci je možné pozorovať existenciu dvoch lehôt, ktoré indikujú premlčanie uplatneného nároku. Prvá lehota je lehota subjektívna, závisí od okolností, ktoré spočívajú v subjektívnom prvku, kedy sa žalobca mal dozvedieť o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto za to zodpovedá. Táto subjektívna lehota plynie počas objektívnej trojročnej všeobecnej premlčacej doby, ktorá plynie odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo.

Pri posúdení námietky premlčania musí subjektívna premlčacia lehota plynúť počas objektívnej trojročnej lehoty a nárok je uplatnený včas, pokiaľ plynú obe lehoty. V opačnom prípade uplynutím čo i len jednej z týchto lehôt je nárok premlčaný.

13. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca podal žalobu na prvoinštančný súd dňa 09.05.2018, tak ako to zistil prvoinštančný súd. Pri uplatnení nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za ubytovanie žalovaného za marec 2015 vyplýva, že lehota pre uplatňovanie nároku žalobcu výhodnejšia (pokiaľ premlčanie sa neskúma každý jeden ubytovací deň) od splatnosti jednotlivých faktúr uplynula. Faktúra za marec podľa žalobcu bola splatná 10.05.2015. Dňa 11.05.2015 vedel žalovaný (§ 107 ods. 1 OZ), že dlh zaplatený nie je. V takom prípade dvojročná subjektívna lehota skončila 11.05.2017. V tejto lehote bolo možné úspešne uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Márnym uplynutím subjektívnej lehoty v plynutí trojročnej objektívnej lehoty nárok žalobcu sa premlčal.

Obdobne je to aj pri faktúre za apríl 2015, kedy faktúra bola splatná 31.05.2015. Najneskôr k 01.06.2015 sa žalobca dozvedel, že mu žalovaný dlh nezaplatil. Dvojročná lehota plynula do 01.06.2017, a preto žaloba podaná 09.05.2018 je podaná po subjektívnej lehote podľa § 107 ods. 1 OZ.

Obdobne je to aj v prípade poslednej faktúry za máj 2015, kedy faktúra bola splatná 18.07.2015 a subjektívna dvojročná lehota (§ 107 ods. 1 OZ) uplynula dňa 19.07.2017. Preto aj žaloba podaná 09.05.2018 vo vzťahu k tejto faktúre je žaloba podaná oneskorene.

Preto odvolací súd dospel k záveru, že nárok žalobcu, a to na zaplatenie požadovanej sumy, je premlčaný. Nie je možné priznať žalobcovi právo uplatnené po úspešne vznesenej námietke premlčania. Charakter uzatvorenej zmluvy, či mala alebo nemala spotrebiteľský charakter, vzhľadom na to, že došlo k neplatnému uzatvoreniu zmluvného vzťahu, je bez právneho významu. Len pre úplnosť je potrebné uviesť, že jej spotrebiteľský charakter zistený nebol.

14. Pokiaľ sa týka trov konania, odvolací súd o trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1, 2 CSP a § 262 ods. 1,2 CSP. Rozhodol o nároku na náhradu trov celého konania s tým, že v závislosti od úspechu v spore, zaviazal na úhradu trov, ktoré vznikli žalovanému v priebehu celého konania, žalobcu, ktorý nesie zodpovednosť za takto vzniknuté trovy. Žalovaný bol v plnom rozsahu úspešný, a preto mu patrí voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník prvoinštančného súdu.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).